

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Соня Александрова Алексиева

департамент „Администрация и управление“ на Нов български университет –
София, член на научно жури, съгласно заповед № 1981/12.09.2016 г., издадена от
Ректора на ЮЗУ „Неофит Рилски“-Благоевград
във връзка с обявен конкурс в „Държавен вестник“ бр. 61/05.08.2016 г. за заемане
на академична длъжност „доцент“ по професионално направление 3.9. Туризъм -
Икономика и управление на туризма (Културен туризъм)
от гл. ас. д-р Илинка Сергева Терзийска

1. Данни за конкурса

Решението за обявления от ЮЗУ „Неофит Рилски“ - Благоевград в ДВ, бр. 61/5.08.2016 г., конкурс за „доцент“ по професионално направление 3.9. Туризъм - Икономика и управление на туризма (Културен туризъм), съобразно изискванията на ЗРАСБР, е от заседание на решение на ФС на Стопански факултет на ЮЗУ „Неофит Рилски“, протокол № 11/31.08.2016 г. Настоящото становище е възложено с решение за научно жури – съгласно заповед № 1981/12.09.2016 г., издадена от Ректора на ЮЗУ „Неофит Рилски“ - Благоевград. Представените документи от единствения кандидат - гл. ас. д-р Илинка Сергева Терзийска, редовен преподавател в катедра „Туризъм“, отговарят на изискванията.

2. Данни за кандидата

Илинка Терзийска е родена в Благоевград, където завършва езикова гимназия „Акад. Людмил Стоянов“. През 1998 г. става бакалавър „Туризъм“ в ЮЗУ „Неофит Рилски“, а през 2008 г. - магистър „Английска филология“ пак там. Трудовият ѝ стаж включва осем години работа като преподавател по английски език, а от 2007 до 2013 г. - като асистент по английски в ЮЗУ „Неофит Рилски“. От 2011 г. е доктор по научна специалност Икономика и управление (Туризъм) в катедра „Туризъм“ на Стопанския факултет на ЮЗУ „Неофит Рилски“.

Автор и съавтор е на три монографии и учебници, както и многобройни публикации по тематичното направление на нейните научни интереси, някои от които в съавторство. Разработените от гл. ас. д-р Илинка Терзийска лекционни курсове включват: Етноложки туризъм; Разработване на маршрути за културен туризъм; Културен туризъм; Управление на проекти в сферата на културата и туризма и Туристическо поведение. Титуляр е на пет учебни дисциплини и научен

ръководител на над 30 дипломанти. Член е на редакционни колегии, както и на няколко организационни комитети на конференции.

До днес И. Терзийска е участвала в осем международни проекта, вкл. по европейски програми, както и активен организатор на Втората международна научна конференция „Културен коридор Виа Понтика – културен туризъм без граници” (2012) и на Трета международна научна конференция „Културен коридор Виа Диагоналис – културен туризъм без граници” (2013) на ЮЗУ „Неофит Рилски”. В представената научна продукция на д-р И. Терзийска са включени многобройните ѝ участия в международни и национални конференции, симпозиуми и семинари и др. Нейното участие в научни организации включва членството ѝ в Euro-Asia Tourism Studies Association (EATSA) – член на комитета на учредителите, в International Association of Cultural and Digital Tourism (IACuDit), както и в Българската камара за образование, наука и култура (БКОНК).

3. Научно-изследователска дейност

Сред научните публикации на гл. ас. д-р Илинка Терзийска, представени за участие в конкурс за „доцент”, са три монографии и учебници (и една глава в съавторство в сборник), както и над 25 публикации и доклади на български и английски език в научни сборници и издания в периода 2007-2016 г. Основните ѝ изследвания са в рамките на основното тематично направление – културен туризъм с подтемите, свързани с него като фестивали (фестивали за местни продукти); маршрути за културен туризъм (културни коридори, културни турове и др.); културно наследство, сувенирна индустрия и др.

Представените от кандидата монографии и публикации в научни сборници се отличават с комплексното изследване на проблеми и тенденции по водещото тематично направление. Много от тях имат не само научно, но и практико-приложно значение с конкретни практическите резултати от изследвани реални проблеми в сферата на културния туризъм като „Маршрути за културен туризъм” (УИ „Н. Рилски”, 2015). Приноси в заявената от д-р И.Терзийска научна продукция са изведените след задълбочено изследване и практически опит, проблеми на културния туризъм в рамките на туристическата политика.Обогатени със самостоятелни проучвания и конкретни изводи са научните публикации, някои от които за първи път у нас анализират промените в развитието на културния туризъм, което ги прави особено ценни не само за студенти, обучаващи се в професионално направление „Туризъм”, но и за мениджъри и предприемачи в сферата на туристическата индустрия.

Кандидатът е представил 10 известни цитирания, повече от които в чуждестранни научни издания. Сред рецензираните от гл. ас. д-р Илинка

Терзийска научни трудове са „Бивша югославска република Македония. Туристическа география” с автор Г.Георгиев (изд. Гея Либрис, 2016 г.) и „Теоретични аспекти на туризма” с автор М. Пенерлиев (УИ „Еп. Константин Преславски“, 2016 г.).

4. Научни и научно-приложни приноси

Приносите в публикациите на гл. ас. д-р И. Терзийска са резултат от задълбочени изследвания и проучвания, някои от които са сред малкото, направени до днес у нас (като проучване и систематизиране на нематериалното наследство на четири български области; винените турове в България в рамките на изследването на винения туризъм и др.). На първо място, по-конкретно трябва да се изтъкнат теоретико-методологичните приноси на кандидата в представените монографии, учебници и глави от научни сборници, които допълват и обогатяват съдържанието на учебните дисциплини и учебните материали по теми, които предлагат недостатъчна или твърде оскъдна информация на фона на все по-активното развитие на културния туризъм в България.

На второ място, в контекста на конкретното тематично направление, свързано с развитието на културния туризъм, трябва да се посочат по значимост собствените приноси на кандидата в конкретните публикации (както и апробирани в практиката модели), които доказват съвместното им и самостоятелно разработване от автора. Сред тях са:

- Предложен е модел за класификация на фестивалите за местни продукти, основан на елементите на нематериалното наследство (ЮНЕСКО, Закон за културното наследство), допълнен със специфични за явлението категории. Предложената типология обогатява както научната литература по проблема, така и ориентирани към практиката конкретни изследвания, тъй като позволява по-задълбочен анализ на структурата на фестивалната дейност, както и сравнителен анализ. (научна публикация 1.2)

- Запълване на една конкретна празнина в българската научна литература с изключително оскъдни емпирични проучвания в тази област са, а именно: изследване на фестивалната дейност в четири области на южна България - с фокус върху темата за местните/традиционните продукти. Разкрита е структурата на фестивалната дейност по отношение на тема, продължителност и обхват (местен, регионален, национален, международен) на фестивала, изведени са основните проблеми, които стоят пред организаторите. (научни публикации 1.2 и 1.4.)

-Проучено е нематериалното наследство в областите Благоевград, Смолян, Хасково и Кърджали като е събрана и систематизирана е информация, свързана с: традиционни занаяти; традиционна кухня (включително местни земеделски продукти); социални практики, ритуали и празници и др. (научна публикация 1.2.)

- Авторските проучвания и конкретните приноси, свързани с практиката на културните турове в учебника „Маршрути за културен туризъм“ допълват актуалната тема за културните пътища (с акцент върху европейските културни пътища) и извеждат спецификите при съставяне на съвременните културни турове. Този авторски труд не само запълва една специфична ниша в научната литература, но и допълва и актуализира съществуващите издания, посветени на туроператорската и агентска дейност. (научна публикация 1.3)

- В резултат на изследванията на кандидата е допълнен и осъвременен моделът на Гец и Браун (2006) за бенчмаркинг на винарски региони, като са взети предвид последните тенденции във все по-нарастващото развитие и търсене на винен туризъм. Моделът е апробиран по отношение на първата група показатели („Същински продукт на винения туризъм/Core wine product“), като предложената методика за оценка има, както теоретична, така и практическа стойност, с оглед превръщането на бенчмаркинга на винени дестинации в систематичен процес. (научна публикация 3.10.)

- Изследвано е предлагането на винен туризъм в България като в рамките на авторското проучване са обхванати, както винарните, така и винените турове, предлагани от туристически агенции. Този принос не само допълва оскъдната информация за развитието на винения туризъм в България, но актуализира и осъвременява неговите характеристики, ключови участници и проблеми. (научни публикации 3.3, 3.6 и 3.10)

- Не на последно място е предложен е модел за анализ на автентичността в туризма, който позволява изследване на явлението през призмата на заинтересованите страни в културния туризъм (местна общност, туристи, доставчици на туристически услуги, културни институции и др.). Този модел е приложим за цялото многообразие от продукти на културния туризъм – от обекти на материалното културно наследство до елементи на нематериалното наследство и специални събития. (научна публикация 2.1.)

5. Критични бележки и препоръки към кандидата

Представената научна продукция на гл. ас. д-р Илинка Терзийска, както и самостоятелните ѝ изследвания, са резултат от задълбочена и съвестна научна дейност. Посочените приноси са факт в научно-теоретичен и в научно-приложен

аспект, но и доказателство за конкретни професионални постижения. В представените документи и посочените публикации ясно са декларирани авторството и съавторството, известните цитирания и др. Дългогодишните проучвания на кандидата в едно изключително актуално направление като културния туризъм, допълват не само научната литература, но и осъвременяват учебните дисциплини и учебните материали по темата.

В този смисъл, доказаната добросъвестност и отговорност на представените научни резултати, не предполагат критични бележки, но си позволявам само някои препоръки, които ще допълнят мнението ми като член на журито: въз основа на представените публикации и творчески идеи в сферата на културното наследство и неговото включване в развитието на културния туризъм, препоръчвам на д-р И. Терзийска по-активна бъдеща самостоятелна изява:

- Подготовка и издаване на монография, свързана с направеното вече проучване и представяне на нематериалното наследство в проучените четири български области и надграждането му като ключово място в развитието и популяризирането на културния туризъм – бъдещ източник за представянето не само на развитието и шансовете му в Благоевград, Смолян, Хасково и Кърджали, но и за изграждане на имиджа на България като дестинация за културен туризъм.

- Подготовка и издаване на авторски учебник за винения туризъм в България, който ще допълни и категорично ще осъвремени съществуващите учебни материали и информация за него в полза на студентите, туристическия бизнес, общините и предприемачите в тази сфера у нас.

6. Заключение

Научните постижения на гл. ас. д-р И. Терзиева, както и приложените научните разработки, са публичен факт, защитени с името на автора, познато с тяхната актуалност и оригиналност. Предложената кандидатура е на преподавател и учен с доказани изследователски качества и дългогодишно професионално развитие в катедра „Туризъм“ на Стопанския факултет на ЮЗУ „Неофит Рилски“. Познавам лично гл. ас. д-р И. Терзиева като автор на актуални и ценни публикации за културния туризъм, както и от участие в научни конференции и семинари.

Като преподавател и учен тя е част от дългогодишния екип на проф. Георги Георгиев, който активно представя преподавателите и студентите на ЮЗУ „Неофит Рилски“ на Международното туристическо изложение „Културен туризъм“ във Велико Търново, вкл. и в Националния студентски конкурс за най-добра разработка на туристическа тематика от 2013 г. до днес. Подкрепям не само положителните колегиални отзиви за нейната съвестна и упорита научна дейност,

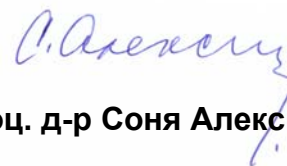
но и признанието за нейната преподавателска и обществена работа, с която защитава категорично научното и личностното си развитие.

Гл. ас. д-р Илинка Терзийска притежава, съгласно изискванията на ЗРАСБР, научната степен „доктор“. Представянето на самостоятелната ѝ научна продукция и необходимия преподавателски опит, са част от фактите, които говорят за желанието да продължи да се развива като учен с богата култура, силна професионална позиция и открояващо се творческо име като автор. Доказаните научни постижения и приноси на д-р И.Терзийска, ми дават основание убедено да предложа на уважаемото научно жури да ѝ присъди академичната длъжност „доцент“ по професионално направление 3.9. Туризм - Икономика и управление на туризма (Културен туризм).

12 ноември 2016 г.

София

Член на научното жури:

(доц. д-р Соня Алексиева)